Zienswijze op **Verordening lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteit opwek Amsterdam** van APEC, koepel van energiegemeenschappen in Amsterdam

APEC heeft kennisgenomen van het voorstel voor een Verordening als bovengenoemd. Het is goed dat de gemeente zich inspant om een zo gunstig mogelijke positie te bewerkstelligen voor energiegemeenschappen en andere lokale initiatieven van bewoners en bedrijven met het oog op opwek (en andere onderdelen van de energievoorziening). De onderhavige verordening is in dit opzicht beperkt. Zij ziet alleen op grootschalige opwek en alleen op zon en wind. De positie van gemeenschappen die zich (ook) met warmte en/of besparing bezighouden, is hierin niet geregeld.
Dit komt naar wij begrijpen voort uit de basis voor de verordening in de Energiewet. We willen benadrukken dat een meer volwassen en volwaardige positie van energiegemeenschappen vergt dat op al deze gebieden en de combinatie ervan maatregelen worden getroffen.

WIND

- Criteria voor projecten

Voor windprojecten wordt voor de bepaling van de nabijheid een afstandscriterium voorgesteld gebaseerd op de tiphoogte van de turbine, vermenigvuldigd met een factor 10. Blijkens de toelichting wordt hiermee aangesloten bij de definitie van ‘belanghebbende’ in het Omgevingsrecht.
Bij grote turbines van 250 m komt dit neer op een straal van 2,5 km, bij kleinere turbines1,5 tot 2 km. Wanneer deze afstanden worden toegepast op de zoeklocaties voor wind in en rond de stad, zal blijken dat slechts een heel beperkt aantal inwoners binnen deze straal gevestigd is.
Is dat de bedoeling? Naar de mening van APEC is het de bedoeling zoveel mogelijk bewoners te laten profiteren van rendabele windprojecten binnen de gemeente en daarbuiten wanneer het gaat om projecten die op de grens van twee of meer gemeenten zijn gelegen. Doel van het beleid is immers ook bewoners middels financiële participatie/eigenaarschap meer te betrekken bij de transitie.

Een extra argument hiervoor is dat de kosten van een windmolen van 2 of meer MW aanzienlijk zijn. De kans dat de helft van dit bedrag kan worden ‘opgehaald’ in een zo beperkt gebied is klein (ook indien beperkt tot 30% eigen vermogen van 50 % van de totale investering).
Ons advies is hier te kiezen voor openstelling voor alle bewoners van Amsterdam en eventueel direct omliggende gemeenten. Denkbaar is een voorkeursregeling voor direct omwonenden op basis van het afstandscriterium uit de concept verordening.

- Het havengebied

Het Havengebied is de meest gunstige en ook relatief eenvoudig te realiseren locatie voor wind in Amsterdam.
In de verordening zijn bewoners potentieel rechthebbenden op gelijke voet met vele organisaties, waaronder juist in dit gebied ook grote ondernemingen.
Het voorgestelde afstandscriterium beperkt het aantal rechthebbende bewoners zeer aanzienlijk.
Juist vanwege de relatief gunstige omstandigheden voor het realiseren van windprojecten in de haven, stellen we voor bewoners voor een zeker deel van de te realiseren windenergie in de haven de voorkeur te geven. Zo kan worden

gegarandeerd dat bewoners al op kortere termijn kunnen profiteren van de op dit moment enige rendabele wijze van opwekken van hernieuwbare energie.

ZON

- Criteria voor projecten

Op grond van artikel 1 wordt de nabije omgeving waarbinnen (de meeste) lokale eigenaren woonachtig of gevestigd zijn, voor zonprojecten, gedefinieerd met hulp van de zogenaamde postcoderoos.
Dit lijkt een logisch en al vrij algemeen toegepaste maatstaf te zijn vanwege het gebruik ervan in de SDE/SCE-subsidies.
Energiecoöperaties (of –gemeenschappen) spelen een grote rol bij de organisatie van lokaal eigendom, zeker in grotere projecten. In een coöperatie heeft elk lid, wettelijk, een stem. Over alle zaken de cooperatie aangaande, wordt in de ALV gestemd waarbij iedereen één stem kan uitbrengen. Het overdragen van de zeggenschap van een deel van de cooperatie aangelegenheden (zoals een bepaald zonproject) aan slechts een deel van de leden, is daarmee niet in overeenstemming.

Daarbij is het onvoldoende dat artikel 6.1 het mogelijk maakt dat reeds met 50% van de leden in de nabije omgeving aan de criteria wordt voldaan.

Al eerder is hierover met de gemeente overlegd naar aanleiding van de realisatie van een zogenaamde Solar Carport in Amsterdam Noord door een energie coöperatie. Dat heeft tot een voor alle partijen bevredigende oplossing geleid. Er is derhalve een goed alternatief.